

Rezortní interní protikorupční program Ministerstva zemědělství

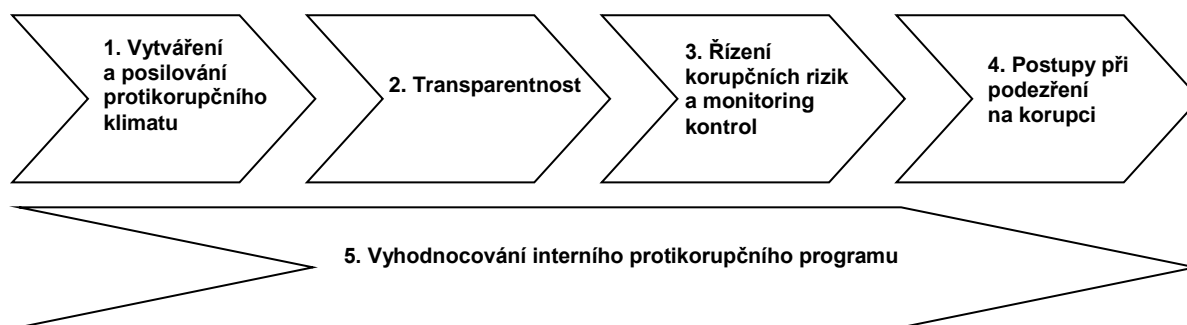
Aktualizace k 31. březnu 2016

Úvodem

Dne 2. října 2013 schválila vláda ČR svým usnesením č. 752 Rámcový rezortní interní protikorupční program (dále též „RRIPP“), osnovu vycházející z úkolu 6.2.1 Rezortní interní protikorupční programy (dále též „RIPP“) dokumentu Od korupce k integritě – Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 (dále též „Strategie“), schválený vládou ČR usnesením č. 39 ze dne 16. ledna 2013. RRIPP byl dále aktualizován na základě usnesení vlády ČR č. 1077 ze dne 21. prosince 2015.

Cílem zmíněného úkolu je unifikace stávajících protikorupčních programů ústředních správních úřadů a ostatních úřadů podřízených jednotlivým rezortům, která zajistí standardizovanou podobu boje s korupcí – vytvoření systému dokumentů, procesů, rolí a časových rozvrhů, který zajišťuje, spravuje a rozvíjí celkové protikorupční klima ve státní správě.

RRIPP tak představuje obligatorní obsah rezortního interního protikorupčního programu, jehož osnova určuje pět základních částí, jež jsou dále rozpracovány do dílčích oblastí.

Aktualizace Rezortního interního protikorupčního programu rezortu Ministerstva zemědělství ČR nabývá účinnosti dnem podpisu ministra zemědělství.

K pojmu korupce

Pojem korupce vychází z latinského slovesa *corrumpere*, které znamená kazit, nalomit, oslabit, znetvořit či podplatit. Korupce je obecně chápána jako zneužívání pravomoci osobami ve veřejných funkcích, které směřuje k získání nepatřičných výhod za účelem soukromého obohacení. Nejčastěji se projevuje úplatkářstvím. V širším slova smyslu pojem korupce ve veřejné správě zahrnuje veškeré chování funkcionářů a zaměstnanců, které se

odchyluje od formálně stanovených a kodifikovaných povinností za účelem dosažení soukromého finančního či statusového zisku prostřednictvím pravomocí, které jim byly svěřeny. Míra korupce je dána formou státní správy a nastavením ekonomického, politického a morálního prostředí.

Korupce je nebezpečný společenský jev, který postihuje řadu oblastí výkonu veřejné správy a způsobuje společnosti nemalé ekonomické i morální škody. V Preambuli Trestněprávní úmluvy o korupci je zdůrazněno, že korupce ohrožuje zákonnost, demokracii a lidská práva, podryvá dobrý způsob vlády, zásady solidnosti a sociální spravedlnosti, zkruskuje konkurenceschopnost, brzdí ekonomický rozvoj a ohrožuje stabilitu demokratických institucí a morální základy společnosti. Tuto úmluvu ratifikovala Česká republika jako členský stát Rady Evropy.

Krizová nebo riziková místa možného vzniku korupce

Ke korupci v rezortu MZe může docházet zejména u útvarů a organizací, které mají rozhodovací pravomoci a mohou ovlivnit zejména financování veřejných programů, přidělování dotací, odprodeje majetku státu, zadávání a rozhodování o veřejných zakázkách, veřejných soutěžích, obsazování pracovních míst. Riziko vzniku korupce může být u osob, které disponují důležitými informacemi, jejichž funkční postavení v rámci organizace umožňuje ovlivnit rozhodovací procesy, ať už v přímé linii nadřízenosti a podřízenosti, nebo po linii výše postavení v rámci hierarchie funkcí a s tím spojených kontaktů.

Opatření ke snížení rizika

Protikorupční opatření jsou navržena na základě vyhodnocení organizačních změn, postupů a zkušeností v rezortem vykonávaných činnostech a s přihlédnutím k prioritám stanoveným vládou v úvodu zmíněných usnesení.

Primární odpovědnost za prevenci korupce nesou zejména statutární orgány a představení a vedoucí zaměstnanci rezortu. Tento proces zahrnuje přijetí příslušné legislativy a na ni navazující tvorbu vnitřních předpisů.

Rezortní organizace MZe

Rezort Ministerstva zemědělství sestává z Ministerstva zemědělství (dále též „MZe“) a rezortních organizací (dále též „RO“). RO jsou povinny se dle vlastní volby k tomuto Rezortnímu internímu protikorupčnímu programu připojit a přizpůsobit jej vlastním podmínkám na základě vnitřního předpisu (dále jen „VP“), nebo vytvořit a rozvíjet vlastní interní protikorupční program (dále jen „IPP“). V obou případech je nutné zachovávat výše uvedenou osnovu RIPP a přiměřeným způsobem upravit veškeré úkoly stanovené RIPP s výjimkou úkolů č. 5.1.1., 5.1.2. a 5.2.1, které pro RO neplatí. Zejména je třeba přizpůsobit strukturu RO část „Zodpovídá“ a „Spolupráce“ v jednotlivých číslovaných úkolech. V případě, že RIPP ukládá nějakou povinnost, nelze ji VP nebo IPP zrušit či zúžit.

Při aktualizaci RIPP musí být odpovídajícím způsobem aktualizován VP nebo IPP, a to nejpozději do 3 měsíců od aktualizace RIPP. Aktualizovaný VP nebo IPP rezortní organizace zveřejní na svých internetových stránkách tak, aby byl pro návštěvníka webu přístupný proklikem z hlavní stránky nebo z podstránky první úrovně.

1.	Vytváření a posilování protikorupčního klimatu
Cíl: Snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.	
<p>Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů interního protikorupčního programu. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad, kontrola dodržování etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.</p>	

1.1.	Propagace protikorupčního postoje představenými a vedoucími zaměstnanci
<p>Rozšíření základních povinností každého vedoucího o prosazování protikorupčního postoje.</p> <p>Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních, služební a interních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu služby či práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních kázeňských, disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.</p> <p>Boj s korupcí má výslovnou podporu vedení Ministerstva zemědělství vyjádřenou úsilím o posílení etického chování, otevřeným vyjadřováním názorů zaměstnanců rezortu MZe a upozorňování na neetické chování. Vedení rezortu MZe si je vědomo následků, které může neřešená hrozba korupce způsobit. V této souvislosti klade při plnění úkolů rezortu MZe mimořádný důraz na ochranu majetku státu, dodržování nejvyšších etických standardů, právních a vnitřních předpisů a podporu oznamování podezření na korupční jednání, která jsou činěna v dobré víře.</p> <p>Vedení rezortu MZe netoleruje korupční jednání, uvnitř ani navenek organizace, a použije veškeré dostupné právní prostředky vůči osobám, které se tohoto jednání dopustí nebo se o ně pokusí. Stejně tak nebudou tolerována odvetná opatření vůči oznamovatelům korupčního jednání.</p> <p>Jako jednu z forem propagace protikorupčního postoje lze doporučit aktivní vystupování vedoucích zaměstnanců na školících akcích zaměřených na protikorupční problematiku. Zaměstnanci se tak osobně setkávají s protikorupčním vystupováním svých nadřízených, případně jsou seznamováni s konkrétními příklady z praxe své organizace včetně jejich řešení a důsledků.</p>	
<p>Úkoly:</p> <p>✓ Úkol č. 1.1.1</p> <p>Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti.</p> <p>Zodpovídá: vedení MZe, všichni představení a vedoucí zaměstnanci</p> <p>Termín: průběžně, trvale</p>	

✓ Úkol č. 1.1.2

Na poradách se svými podřízenými zaměstnanci zhodnocovat korupční situaci na pracovišti a vycházet přitom z mapy korupčních rizik. Podřízené zaměstnance seznamovat s korupčními případy, které se za uplynulé období na pracovišti staly, sdílet způsob jejich řešení a důsledky.

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.1.3

Klást důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností (= preventivní opatření).

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.2. Etický kodex

Propagace čestného a etického jednání a definování žádoucího, resp. nežádoucího chování.

Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či ze služebních nebo vnitřních předpisů, může i detailněji rozvádět problematické oblasti jako jsou např. dary, střet zájmů, apod. Jeho implementace spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jeho účinnosti.

Etický kodex zaměstnanců **Ministerstva zemědělství ČR** byl vytvořen v roce 2007 a novelizován v roce 2012 (příkaz ministra č. 12/2012, čj. 89288/2012-11130 ze dne 18. 5. 2012) a stal se součástí interního řízeného dokumentu Pracovní řád – příloha k Příkazu ministra č. 35/2012 č. j. 231760/2012-MZe-11131. Zaměstnanci jsou s ním seznámeni v rámci vstupního školení zaměstnancem personálního odboru nebo vedoucím příslušného organizačního útvaru.

Etický kodex je uveřejněn na internetových stránkách MZe na stránce <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/ostatni-informace/>.

Všichni zaměstnanci jsou povinni ho dodržovat, což stvrzují svým podpisem při seznámení se s příslušnými interními dokumenty. Všichni představení a vedoucí zaměstnanci mají za úkol propagovat obsah Etického kodexu podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování. Aktivní propagací Etického kodexu a RIPP či IPP může být například opakované umístění odkazu na Etický kodex a RIPP či IPP v aktualitách na intranetu.

V rámci rezortu pracuje Etická komise, která se pravidelně zabývá řešením oznámených případů možného korupčního jednání zaměstnanců rezortu a také aktivně působí při identifikaci rizik jak na úrovni ministerstva, tak i přímo řízených organizací. Oznamovatel by měl vědět, komu oznamuje, kdo přijde s jeho oznámením do styku a kdo jej bude projednávat, aby měl důvěru toto oznámení vůbec učinit. Je tedy vhodné, aby byla Etická komise uvedena jmenně na intranetu MZe či rezortní organizace.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.2.1

Propagovat obsah Etického kodexu podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování.

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.2.2

V případě zjištěného pochybení postupovat dle platného Etického kodexu.

Zodpovídá: všichni zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.2.3

Uvádět seznam členů Etické komise na intranetu nebo internetu

Zodpovídá: předseda Etické komise

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

1.3. Vzdelávání zaměstnanců

Pravidelná školení zaměstnanců na všech referentských (řadových) i vedoucích úrovních.

Vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice se zaměřuje na význam ochrany majetku státu, na vysvětlování obsahu etického kodexu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy služebního úřadu/organizace v případě potvrzení korupčního jednání.

Všichni zaměstnanci včetně zaměstnanců přímo řízených organizací rezortu jsou od začátku roku 2013 průběžně školeni v protikorupční problematice. Toto školení probíhá pravidelně a průběžně dle požadavků rezortu. Základní tezí školené tematiky je důraz na nezbytnost etického konání každého zaměstnance individuálně, uvědomění si specifík práce ve veřejné správě a zcela zásadní morální postoj vůči situacím, se kterými mohou být v rámci svých kompetencí konfrontováni.

Každý nově přijatý zaměstnanec je povinen do jednoho roku od nástupu absolvovat protikorupční školení. Následně je povinen absolvovat toto školení alespoň jedenkrát za pět let. Školení může probíhat v rámci většího celku, například v rámci úvodního školení nových zaměstnanců.

Posilovat účinnost a snižovat riziko formálnosti protikorupčního vzdělávání lze mj. tím, že vzdělávací akce jsou organizovány pro pracovní týmy dané organizačním uspořádáním služebního úřadu či organizace (školících akcí se účastní celý organizační útvar včetně vedoucích apod.) a téma kurzu nebo semináře je zpracováno tak, aby odráželo činnost a zaměření posluchačů, s případným uváděním zobecněných případů korupčního jednání. Po vstupním vzdělávání je vhodné školit dále buď e-learningem či jiným pravidelným

proškolováním.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.3.1

Pořádat protikorupční školení

Zodpovídá: ředitel Odboru personálního

Termín: minimálně 1x za rok

1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Systém umožňující anonymní či neanonymní oznámení podezření na korupci zaměstnanci či třetími stranami (např. příjemci dotací, zaměstnanci rezortních organizací).

Na základě nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále též „nařízení“) byli na Ministerstvu zemědělství určeni dva prošetřovatelé, kteří přijímají a prošetřují podání dle nařízení a v nich obsažené podezření.

Pro podání oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebních úřadech v listinné podobě byla dle nařízení na Ministerstvu zemědělství zřízena uzamykatelná schránka u vchodu do budovy na adrese Těšnov 65/17, Praha 1, 110 00, která splňuje podmínky minimalizace možnosti odhalení totožnosti oznamovatele.

Pro podání oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebních úřadech v elektronické podobě byla zřízena adresa elektronické pošty prosetrovatel@mze.cz.

Oznamovatel podání o podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebních úřadech má právo na utajení totožnosti, pokud o to v oznámení požádá. Prošetřovatel postupuje při prošetření tak, aby nedošlo k prozrazení totožnosti takového oznamovatele.

Podezření na případné korupční jednání zaměstnanců Ministerstva zemědělství i rezortních organizací je také možné oznámit na záznamník protikorupční telefonní linky:

221 812 275

nebo elektronicky na adresu:

korupce@mze.cz

Podání výše uvedenými způsoby lze podat anonymně či neanonymně. Podezření na korupční jednání lze též oznamovat písemně i osobně přímo na Odbor auditu a supervize Ministerstva zemědělství.

Oznámení by mělo obsahovat následující informace:

- identifikace osob podezřelých ze spáchání nepřípustného jednání a všech zúčastněných osob, případně osob profitujících z nepřípustného jednání,
- podrobný a souvislý popis nepřípustného jednání včetně časového sledu,

- konkrétní důkazy o nepřipustném jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující podezření ze spáchání nepřipustného jednání.

Pro anonymní hlášení podezření na podvod či jinou závažnou nesrovnalost, která může mít negativní dopad na finanční prostředky EU, ať se již jedná o příjmy, výdaje či aktiva ve vlastnictví orgánů EU nebo podezření na závažné porušení povinností ze strany zaměstnanců orgánů a institucí EU lze využít webového formuláře umístěného na internetových stránkách Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF):

http://ec.europa.eu/anti_fraud/investigations/report-fraud/index_cs.htm

nebo následující poštovní adresu:

OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům

Evropská komise
Rue Joseph II,
301000 Bruxelles/Brussel
Belgie

Úkoly:

- ✓ Úkol č. 1.4.1

Propagovat systém podřízeným zaměstnancům.

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.5. Ochrana oznamovatelů

Nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám upozorňujícím na možné korupční jednání.

Vedení Ministerstva zemědělství jasně deklaruje ochranu oznamovatelů. Jakékoliv oznámení učiněné dle předchozího bodu nebude postihováno, a to ani nepřímo. Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám, jež v dobré víře upozorňují na možné korupční jednání či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represii za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění výše zmíněného jednání. Stejně jsou chráněni zaměstnanci, u kterých se v rámci posouzení neprokáže pochybení.

Úkoly:

- ✓ Úkol č. 1.5.1

Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů.

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

2.	Transparentnost
Cíl: Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.	
<p>Transparentnost posiluje veřejnou kontrolu nad hospodařením státu a zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce, a tím odrazuje od korupčního jednání. Zveřejňování informací je prováděno v souladu s právními předpisy. Informace mají být zveřejňovány centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování. Konkrétním cílem této oblasti je též odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení.</p> <p>RIPP požadavek na transparentnost dále rozvíjí směrem k aktivnímu zpřístupňování informací o veřejných prostředcích a o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace. Požadavek na otevřenost a transparentnost Ministerstva zemědělství je naplněn úpravou existujících webových stránek MZe, kdy jsou veškerá související data o protikorupčních aktivitách umístěna na jednom místě.</p> <p>V rámci organizační struktury rezortu, která je zveřejněna na webových stránkách MZe, jsou u každé součásti uvedeny informace ke svěřené působnosti a k vykonávaným činnostem.</p>	

2.1.	Zveřejňování informací o veřejných prostředcích
<p>Transparentní postupy a zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zaměstnancům a další veřejnosti, zveřejňování informací centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování.</p> <p>Zveřejňování informací je prováděno v souladu s platnou legislativou, v rozsahu daném vnitřním předpisem organizace a v tomto vymezení zahrnuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informace vztahující se k rozpočtu, - informace vztahující se k výběru dodavatelů, včetně veřejných zakázek, - informace vztahující se k poskytování grantů, dotací, evropských či jiných fondů, - informace vztahující se k nakládání s majetkem rezortu, - informace o uskutečněných veřejných zakázkách včetně veřejných zakázek malého rozsahu. <p>S účinností od 1.7. 2015 se na základě Směrnice č. 6/2015 na webových stránkách MZe povinně uveřejňují veškeré písemně uzavřené smlouvy, jejichž smluvní stranou je MZe a na jejichž základě má dojít, nebo může dojít k plnění alespoň v hodnotě 50.000 Kč bez daně z přidané hodnoty. Smlouvy se uveřejňují včetně všech příloh a dodatků. Neuveřejňují se: a) pracovní smlouvy nebo jiné dohody o výkonu závislé činnosti, b) technické předlohy, návody, výkresy, projektové dokumentace, modely, způsob výpočtu jednotkových cen, vzory a výpočty, a c) smlouvy nebo jejich části, o jejichž neuveřejnění rozhodl státní tajemník po konzultaci s ministrem, jsou-li pro jejich neuveřejnění důvody zvláštního zřetele hodné.</p>	

Rezortní interní protikorupční program je trvale zpřístupněn všem zaměstnancům i veřejnosti na webových stránkách Ministerstva zemědělství, v rámci sekce věnované protikorupční agendě.

Úkoly:

✓ Úkol č. 2.1.1

Aktualizovat informace o veřejných prostředcích

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Transparentní aktivní zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace zaměstnancům a další veřejnosti.

V rámci transparentního zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování MZe zveřejňuje

- informace o struktuře služebního úřadu (organizační schéma), vyjadřující vztahy podřízenosti a nadřízenosti,
- telefonické a emailové kontakty na všechny zaměstnance, řadové i vedoucí, s vyznačením jejich funkce a služebního postavení,
- profesní životopisy představených od úrovně ředitelů odboru, kteří uspěli ve výběrových řízeních ukončených po 1. lednu 2016.¹

V souladu s bodem 2.2.4. Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 zveřejňují MZe i jeho rezortní organizace seznamy poradců a poradních orgánů na svých internetových stránkách. MZe seznam zveřejňuje v sekci věnované protikorupční strategii.

Úkoly:

✓ Úkol č. 2.2.1

Aktualizovat informace o systému rozhodování

Zodpovídá: příslušní představení a vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

¹ Bez souhlasu dotčeného vedoucího budou zveřejněny profesní životopisy, pokud se ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, jedná o „osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení“. Ostatní údaje mohou být zveřejněny pouze se souhlasem dotčeného vedoucího.

3.	Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol
Cíl: Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.	
<p>Konkrétním cílem v této oblasti je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání. Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním a řídicím systému může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené kontrolní a řídicí mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.</p> <p>Řízení korupčních rizik představuje tři hlavní činnosti: Hodnocení korupčních rizik, monitoring kontrolních a řídicích mechanismů a prošetřování rizikových oblastí. V příloze tohoto RIPP jsou uvedena další opatření, která rezort MZe zavedl v oblasti veřejných zakázek jako významná protikorupční a kontrolní opatření.</p>	

3.1.	Hodnocení korupčních rizik²
Hodnocení korupčních rizik, prováděné pravidelně alespoň jedenkrát ročně.	
Hodnocení korupčních rizik vychází z každoroční analýzy rizik MZe, která probíhá na základě Směrnice č. 4/2015 (Směrnice o řízení rizik na Ministerstvu zemědělství).	
Hodnocení korupčních rizik obsahuje:	
<ul style="list-style-type: none"> - identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech MZe, - vytvoření katalogu korupčních rizik, - přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik. 	
Analýza rizik má v podmínkách MZe 3 fáze:	
<ul style="list-style-type: none"> a) individuální hodnocení rizik b) týmové hodnocení rizik c) zpracování výstupů 	
Analýzy rizik se účastní vedoucí zaměstnanci MZe, risk manager a interní auditoři, kteří při procesu hodnocení rizik poskytují konzultační služby.	
1. fáze – Postup k individuálnímu hodnocení rizik	
1. Při prvotní analýze rizik provedou vedoucí oddělení podle svých odborných znalostí a zkušeností identifikaci rizik. Jednotlivá rizika identifikují na základě rozboru jím řízeného pracovního prostředí a činností. Zdrojem informací k identifikaci rizik je aktuální znění	

² Jedná se o obvyklou terminologii používanou v souvislosti s řízením korupčních rizik, není zde žádná spojitost s obdobnou terminologií použitou v Legislativních pravidlech vlády „Zhodnocení korupčních rizik“ [viz čl. 4 odst. 1 písm. h), čl. 9 odst. 2 písm. i), čl. 14 odst. 1 písm. g) a čl. 16 odst. 4].

organizačního řádu MZe, nastavené pracovní postupy a jejich efektivnost, kompetence jednotlivých zaměstnanců, finanční a majetkové procesy či posouzení změn organizačního nebo technického charakteru a dále zjištění interního auditu a externích kontrol.

K zaznamenání údajů o identifikovaných rizicích je určen formulář „ Identifikace/aktualizace rizik“:

Název rizika	Typ rizika	Stručný popis rizika s uvedením možného nežádoucího dopadu	Pravdě – podobnost výskytu rizika	Dopad rizika	Významnost rizika	Opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika

Tento formulář bude vedoucími oddělení vyplněn následujícím způsobem:

- a) V sloupci „*Název rizika*“ se uvede výstižný název rizika.
- b) V sloupci „*Typ rizika*“ se zaznamená typ rizika (jako pomůcka k určení typu rizika je určena Příloha č. 4 Směrnice o řízení rizik na Ministerstvu zemědělství).
- c) V sloupci „*Stručný popis rizika s uvedením možného nežádoucího dopadu*“ se riziko stručně popíše s uvedením jeho případného nežádoucího dopadu vzhledem k budoucímu období. Pokud je možné vyčíslit případnou finanční ztrátu, bude poznamenána i její výše.
- d) V sloupci „*Pravděpodobnost výskytu rizika*“ se uvede hodnota ve stupnici od 1 do 5, která vyjadřuje posouzení pravděpodobnosti výskytu rizika. Jednotlivé hodnoty stupnice jsou definovány takto:

Stupnice hodnocení rizik „Pravděpodobnost výskytu rizika“ (P)

Pravděpodobnost výskytu rizika (P)		
Hodnota	Pravděpodobnost výskytu	Popis
1	Téměř nemožná	Riziko se může vyskytnout ve velmi výjimečných případech
2	Výjimečně možná	Riziko se příležitostně může vyskytnout
3	Možná	Riziko se může vyskytnout
4	Pravděpodobná	Riziko se pravděpodobně vyskytne
5	Téměř jistá	Riziko se téměř s jistotou vyskytne

e) V sloupci „Dopad rizika“ se zaznamená hodnota ve stupnici od 1 do 5, která vyjadřuje posouzení míry *závažnosti dopadu rizika* vzhledem k případným nežádoucím dopadům na plnění úkolů a cílů dotčeného útvaru i celého MZe. Jednotlivé hodnoty stupnice jsou definovány takto:

Stupnice hodnocení rizik „Závažnost dopadu rizika“ (M)

Závažnost dopadu rizika (M)		
Hodnota	Dopad rizika	Popis
1	Téměř neznatelný	Dopad rizika ztelně neovlivňuje chod MZe, řeší zaměstnanci v rámci svých pracovních povinností.
2	Nevýznamný	Dopad rizika je třeba řešit na úrovni vedoucích oddělení v rámci každodenních řídicích povinností.
3	Významný	Dopad rizika ztelně ovlivňuje plnění úkolů a cílů MZe, riziko je řešeno na úrovni ředitelů odborů.
4	Velmi významný	Dopad rizika významně ovlivňuje plnění úkolů a cílů MZe, riziko je řešeno na úrovni ředitelů odborů a náměstků pro řízení sekcí.
5	Nepřijatelný	Dopad rizika je pro chod a dobré jméno MZe nepřijatelný až katastrofický; je řešeno vedením MZe.

f) V sloupci „Významnost rizika“ bude uveden výsledek výpočtu významnosti rizika (R), který je součinem hodnot pravděpodobnosti výskytu (P) a míry závažnosti dopadu rizika (M).

$$R = P * M$$

g) V sloupci „Opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika“ bude napsán návrh opatření nebo přijatá opatření, kterými lze riziko vyloučit nebo jeho výskyt minimalizovat, např. změna organizace způsobu práce, jiný způsob sledování termínů a lhůt, zavedení častějších kontrol nebo vzájemných křížových kontrol, potřeba vypracování interního předpisu nebo metodického postupu, seznámení nebo upozornění zaměstnance na určitou povinnost nebo proškolení v určité oblasti.

2. Při opakované analýze rizik provedou vedoucí oddělení a ředitelé odborů aktualizaci rizik ve své působnosti za využití formuláře „Identifikace/aktualizace rizik“. Do něj zaznamenají údaje o nově identifikovaných rizicích, u rizik dříve identifikovaných provedou jejich aktuální posouzení a změny v tomto formuláři zaznamenají.

3. Zpracovaný formulář projedná vedoucí oddělení s ředitelem odboru (netýká se vedoucího samostatného oddělení), který jej schvaluje. Schválený formulář je zasílán risk managerovi v elektronické i analogové podobě k přípravě týmového hodnocení rizik

4. Risk manager zpracuje veškerá identifikovaná rizika za jednotlivé útvary MZe a za účelem týmového hodnocení a testování rizik připraví dokumentaci k hodnocení rizik střední a vysoké úrovně nebo k jejich expertnímu posouzení.

2. fáze – Postup k týmovému hodnocení a testování rizik

1. Cílem týmového hodnocení rizik je objektivně posoudit významnost jednotlivých identifikovaných rizik, zvolit strategii řízení rizika a účinné opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika. Ke splnění tohoto cíle stanovuje risk manager váhu rizikových faktorů vzhledem k možným nežádoucím dopadům rizik.

2. Týmové hodnocení a testování rizik se realizuje pouze při prvotní analýze rizik nebo po identifikaci nového rizika, které v individuálním hodnocení dosáhlo vysoké úrovně významnosti. Při provádění dalších analýz rizik je týmové hodnocení nahrazeno expertním posouzením rizik risk managerem za současného využití konzultačních služeb interního auditu.

3. Risk manager vyzve členy hodnotícího týmu (dále jen „hodnotitelé“) k provedení týmového hodnocení a testování rizik. Hodnotiteli jsou vždy risk manager a příslušní vedoucí zaměstnanci, v jejichž působnosti se hodnocená rizika vyskytují. Interní auditoři poskytují při týmovém hodnocení rizik konzultační služby.

Vlastní týmové hodnocení a testování rizik probíhá formou moderované diskuze následovně:

- Risk manager seznámí ostatní hodnotitele s průběhem týmového hodnocení.
- Každé hodnocené riziko je nejprve prezentováno vlastníkem rizika (vedoucím oddělení nebo ředitelem odboru) ostatním hodnotitelům. Tzn., že riziko musí být popsáno z hlediska jeho možných příčin a případných nežádoucích dopadů.
- Následně je každé riziko diskutováno v kontextu jeho příčin, nežádoucích dopadů, účinnosti přijatých opatření, návrhů nových opatření k jeho vyloučení nebo minimalizaci a nejvhodnější strategii jeho řízení.
- Každé riziko je posuzováno a bodově ohodnoceno všemi hodnotiteli, a to s využitím stupnice s hodnotami od 1 do 5 (viz Tabulka č. 2) s ohledem na váhu rizikových faktorů vzhledem k nežádoucím dopadům.
- Diskuze o optimálním způsobu řízení každého rizika (volba strategie řízení rizika - vyhnutí se riziku, redukce rizika nebo jeho akceptace; formulace účinného opatření

k vyloučení nebo minimalizaci rizika).

4. Risk manager zpracuje výsledky týmového hodnocení a testování rizik a provede konečný výpočet významnosti každého hodnoceného rizika následujícím způsobem:

- U každého rizika je vypočítána míra závažnosti dopadu rizika za každého hodnotitele, a to jako součet součinů bodového hodnocení a váhy rizikového faktoru
- Aritmetickým průměrem z výsledků hodnocení jednotlivých hodnotitelů je vypočítána míra závažnosti dopadu rizika
- Je proveden výpočet významnosti rizika (R) jako součin pravděpodobnosti výskytu rizika (P) a míry závažnosti dopadu rizika (M) podle vzorce

$$R = P * M$$

5. Na základě výsledků týmového hodnocení nebo po expertním posouzení rizik zpracuje risk manager seznam klíčových, významných a méně významných rizik za příslušný útvar. Zařazení rizika do jedné z těchto kategorií je určeno na základě počtu získaných bodů při týmovém hodnocení významnosti rizika nebo po expertním posouzení rizika risk managerem. Rozhraní mezi uvedenými třemi kategoriemi je stanoveno z intervalu bodového rozpětí mezi minimálním a maximálním počtem bodů rozděleném na třetiny.

5. Závěrem risk manager zajistí komunikaci výsledků analýzy rizik vedení MZe za účelem předání informací o výskytu a významnosti rizik v jimi řízených činnostech a k případnému přijetí potřebných rozhodnutí a postupů.

3. fáze – zpracování výstupů

1. K jednotlivým klíčovým a významným rizikům jsou jejich vlastníky ve spolupráci s risk managerem vytvořeny nebo aktualizovány Karty rizik (Příloha č. 1 Směrnice o řízení rizik na Ministerstvu zemědělství). Do nově vytvořené Karty rizika musí být zaznamenána zvolená strategie řízení rizika a plán plnění přijatého opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika. Záznamy o plnění opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika jsou prováděny vlastníkem rizika v termínech stanovených risk managerem.

2. Na základě výsledků analýzy rizik zpracuje risk manager aktuální Mapu rizik MZe a Katalog rizik MZe.

3. Výsledky analýzy rizik jsou součástí roční zprávy o řízení rizik, která je předávána ministru a Odboru auditu a supervize k využití pro tvorbu plánů činnosti interního auditu.

Úkoly:

- ✓ Úkol č. 3.1.1

Vytvořit hodnocení korupčních rizik na základě analýzy rizik MZe

Zodpovídá: Odbor pro veřejné zakázky

Spolupráce: Risk manager

Termín: vždy ke konci kalendářního roku

3.2.	Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci
Pravidelné testování mechanismů používaných k identifikaci a odhalování korupčních rizik.	
Pravidelné testování kontrolních a řídicích mechanismů v oblastech významného korupčního rizika je důležité proto, aby se zjistilo, jak jsou tyto mechanismy účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání.	
Úkoly:	
✓ Úkol č. 3.2.1	
Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhovat posílení těchto mechanismů.	
Zodpovídá: Odbor auditu a supervize	
Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci	
Termín: průběžně, trvale	

3.3.	Prošetřování rizikových oblastí
Pravidelná prošetřování oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné.	
Pravidelné prošetřování oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako KKR (klíčové korupční riziko), se provádí s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání. Výsledek prošetřování by měl odrážet hodnocení zaměstnanci, kteří plní úkoly v příslušných rizikových oblastech a zaměstnanci – odborníky v kontrole či auditu.	
Úkoly:	
✓ Úkol č. 3.3.1	
Pravidelně prošetřovat oblasti, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako KKR	
Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci	
Spolupráce: ředitel Odboru auditu a supervize	
Termín: průběžně, trvale	

4.	Postupy při podezření na korupci
Cíl: Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře.	
Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.	

4.1.	Postupy při prošetřování podezření na korupci
Nastavení postupů vedoucích k bezodkladnému internímu prošetřování podezření na korupci a k minimalizaci vzniklé škody.	
Prošetřování, které má za cíl shromáždit fakta k posouzení podezření z porušení zákona a případně stanovit další kroky, ukážou-li se tato podezření důvodnými, je aktuálně upraveno nastavením procesu pro vnitřní kontrolu a vyřizování petic a stížností a dále nařízením vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.	
Úkoly:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úkol č. 4.1.1 Dodržovat stanovené postupy při prošetřování podezření na korupci. Zodpovídají: všichni představení a vedoucí zaměstnanci a prošetřovatelé Termín: průběžně, trvale	

4.2.	Následná opatření
Implementace opatření, která omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu.	
Na základě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření zaměřená zejména na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod. Je také stanovena osobní a funkční odpovědnost zaměstnanců, včetně vyvození osobních postihů.	
Úkoly:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úkol č. 4.2.1 Stanovit vhodná následná opatření při podezření na korupci. Zodpovídají: příslušní představení a vedoucí zaměstnanci Termín: průběžně, trvale	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úkol č. 4.2.2 Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání. Zodpovídají: příslušní představení a vedoucí zaměstnanci Termín: průběžně, trvale	

5.	Vyhodnocování interního protikorupčního programu
Cíl: Zdokonalovat interní protikorupční program a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč rezorty.	

5.1.	Shromáždění údajů a vyhodnocení interního protikorupčního programu jednotlivými organizačními celky
Shromáždění údajů a pravidelné roční hodnocení interního protikorupčního programu.	
<p>Vyhodnocení účinnosti interního protikorupčního programu je zaměřeno na plnění všech jeho částí (jak kvalitativně, tak kvantitativně), na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.</p> <p>Shromáždění údajů na úrovni samostatných útvarů je prováděno k 31. prosinci. Termín, ke kterému bude prováděno každoroční pravidelné vyhodnocení interního protikorupčního programu sekce a samostatnými útvary v rámci MZe, je taktéž stanoven k 31. prosinci. Totéž platí přiměřeně pro rezortní organizace MZe.</p>	
Úkoly:	
<p>✓ Úkol č. 5.1.1 Pravidelně k 31. prosinci, na úrovni sekcí a samostatných útvarů v přímé podřízenosti ministra zemědělství, provádět vyhodnocování plnění povinností vyplývajících z RIPP MZe a implementaci opatření k nápravě v rámci svého útvaru z hlediska účinnosti a plnění jednotlivých částí.</p> <p>Zodpovídají: náměstci pro řízení sekcí, představení a vedoucí zaměstnanci v přímé podřízenosti ministra zemědělství Termín: vždy k 31.12.</p>	
<p>✓ Úkol č. 5.1.2 Informovat písemně Odbor pro veřejné zakázky o plnění bodu 5.1.1. Zodpovídají: náměstci pro řízení sekcí, představení a vedoucí zaměstnanci v přímé podřízenosti ministra zemědělství Termín: vždy do 31.1.</p>	
<p>✓ Úkol č. 5.1.3 Provést vyhodnocení plnění povinností vyplývajících z RIPP MZe, resp. VP nebo IPP rezortní organizace a zaslat jej Odboru pro veřejné zakázky. Zodpovídá: všechny rezortní organizace Termín: vždy do 31.1.</p>	

5.2.	Zprávy o rezortním interním protikorupčním programu
Každoroční agregace informací z vyhodnocení zaslaných jednotlivými organizačními celky a následné zpracování zprávy o plnění rezortního interního protikorupčního programu a přijatých nápravných opatřeních.	
Obsahem zprávy je stav implementace protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření, systém a rozsah školení, mapa/katalog korupčních rizik, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého protikorupčního programu.	

Úkoly:

✓ Úkol č. 5.2.1

Předložit ministru zemědělství souhrnnou zprávu o plnění RIPP MZe a návrh na jeho případnou aktualizaci, včetně přehledu řešených případů korupčního charakteru.

Zodpovídá: Odbor pro veřejné zakázky

Termín: vždy do 31.3.

5.3. Aktualizace rezortního interního protikorupčního programu

Na základě zprávy o plnění (bod 5.2.) a po kontrole souladu s aktuálním Rámcovým rezortním interním protikorupčním programem aktualizovat rezortní interní protikorupční program a jeho aktuální znění zveřejnit na internetových stránkách rezortu/ústředního správního úřadu.

Pokud ze zprávy o plnění a z hodnocení účinnosti vyplynula potřeba zlepšení RIPP, dochází k příslušné úpravě a aktualizaci RIPP. RIPP může být aktualizován i na základě jiné aktuální potřeby, a to i v průběhu roku.

Úkoly:

✓ Úkol č. 5.3.1

Provádět aktualizaci RIPP MZe (resp. VP nebo IPP).

Zodpovídá: Odbor pro veřejné zakázky (resp. rezortní organizace)

Termín: vždy k 31.3. nebo kdykoliv v průběhu roku

✓ Úkol č. 5.3.2

Zveřejňovat na webových stránkách aktuální verzi RIPP MZe (resp. VP nebo IPP).

Zodpovídá: Odbor pro veřejné zakázky (resp. rezortní organizace)

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

Příloha – Další protikorupční a kontrolní opatření rezortu Ministerstva zemědělství v oblasti veřejných zakázek

Směrnice ministra zemědělství č. 1/2015

1. 3. 2015 vstoupila v účinnosti směrnice ministra zemědělství č. 1/2015, Směrnice pro zadávání veřejných zakázek. Tento nový vnitřní předpis zavedl institut schvalování Záměru veřejné zakázky u veřejných zakázek nad 100 000 Kč, což představuje významný protikorupční mechanismus. V rámci tohoto dokumentu zadavatelský útvar popíše a odůvodní parametry soutěže, navrhovaných podstatných smluvních podmínek a nezbytnost zakázky.

Schválení záměru některých vybraných druhů veřejných zakázek (JŘBU, přímé zadání nad 100 tis., uzavřená výzva nad 500 tis., VZ nad 10 mil...) předchází projednání záměru Komisí pro veřejné zakázky, jejíž práce se účastní Odbor pro veřejné zakázky, Odbor legislativně právní, Odbor kabinetu ministra a Odbor rozpočtu; přizván je předkladatel záměru a jako pozorovatel i Odbor auditu a supervize.

Koordinace veřejných zakázek v rezortu Ministerstva zemědělství

Dopisem čj. 49251/2015-MZE-12113 uložil ministr zemědělství všem rezortním organizacím povinnost od 1. 10. 2015 informovat MZe prostřednictvím Odboru pro veřejné zakázky Ministerstva zemědělství (dále též „OVZ“) o úmyslu vypsát veřejnou zakázku formou zaslání vyplněného Záměru veřejné zakázky (dále jen „Záměr“), a to nejméně 5 pracovních dnů před zahájením zadávacího nebo výběrového řízení. Zahájit zadávací nebo výběrové řízení lze tedy nejdříve šestý pracovní den po odeslání Záměru. Ve výjimečných a odůvodněných případech hodných zvláštního zřetele, zejména pokud zadavateli hrozí bezprostřední riziko škody, může rezortní organizace zaslat Záměr s podrobným odůvodněním tohoto postupu do 4 pracovních dnů po zadání zakázky.

Výše uvedená povinnost se týká:

- a) veřejných zakázek v oblasti ICT s předpokládanou hodnotou plnění převyšující 100 tis. Kč bez DPH;
- b) veřejných zakázek na služby s předpokládanou hodnotou plnění převyšující 500 tis. Kč bez DPH;
- c) veřejných zakázek na nákup motorových vozidel s předpokládanou hodnotou plnění převyšující 200 tis. Kč bez DPH; a dále
- d) všech podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek bez rozdílu předmětu veřejné zakázky a druhu zadávacího řízení, včetně zadávacích řízení na uzavření rámcové smlouvy a zavedení dynamického nákupního systému.

OVZ má možnost vyžádat si ve výše uvedené lhůtě další informace k dotčené veřejné zakázce, případně doplnění Záměru. V případě využití této možnosti se lhůta staví a doplněním Záměru nebo doručením dodatečných informací začíná běžet znovu.

Rezortní organizace, která pravidelně zadává větší množství zakázek stejného nebo obdobného charakteru, spadající do některé z výše uvedených kategorií, může požádat OVZ o stanovení zvláštního režimu ve vztahu k dotčené komoditě či

k předpokládané hodnotě plnění, s uvedením plánovaného počtu a souhrnného popisu těchto veřejných zakázek. Stejný postup může OVZ iniciovat z vlastního podnětu.

Zaslané Záměry posuzují zaměstnanci Oddělení metodické podpory a kontroly veřejných zakázek, které bylo vytvořeno k 1. 5. 2015.

✓ Úkol

Informovat MZe o úmyslu vypsát veřejnou zakázku formou zaslání vyplněného Záměru veřejné zakázky podle pravidel vyplývajících z dopisu ministra čj. 49251/2015-MZE-12113

Zodpovídá: příslušní vedoucí zaměstnanci, kteří zodpovídají za agendu veřejných zakázek v dané rezortní organizaci

Spolupráce: ředitel OVZ, vedoucí a zaměstnanci Oddělení metodické podpory a kontroly veřejných zakázek

Termín: průběžně, trvale